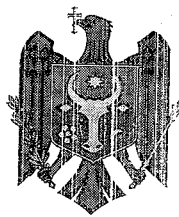

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria CHIȘINĂU (sediul Centru)
MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73
tel. 022-27-27-40

Высший Совет Магистратуры
Суд Кишинэу (Офис Центра)
MD-2001, мун. Кишинэу, ул. Стефана
Маре, 73
тел. 022-27-27-40

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CENTRU
Inșirare Nr. 04-6-648
" 19 " 09 20 17

Curtea Constituțională

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), vă expediază spre examinare sesizarea
de neconstituționalitate

Anexa: procedur nr. 25c¹¹-187/17 pe 60 file

Copia încheierii din 19.09.2017 – 3 file

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate cu anexe – 33 file

Judecător

Victoria Sanduța

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
INTRARE NR. 1259
20 09 20 17

ÎNCHIEIERE

19 septembrie 2017

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător - Victoria Sanduța
grefier - Gabriela Juc

examinând în ședință publică, cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne către Mihail Silivestru, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Olga Alexeenco privind contestarea acțiunilor executorului judecătoresc,

c o n s t a t ă :

1. La 19 iulie 2017, Ministerul Afacerilor Interne s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Mihail Silivestru, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Olga Alexeenco privind contestarea acțiunilor executorului judecătoresc și a solicitat anularea Încheierii nr.025-144/17 din 06.07.2017 emisă de executorul judecătoresc Olga Alexeenco, privind primirea și intentarea procedurii de executare a documentului executoriu.
2. La 14 septembrie 2017, pârâtul Mihail Silivestru a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei ”se prezintă obligatoriu de către creditor” inserate la art.68 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și a sintagmei ”în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia” inserate la art.68 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și autorul solicită verificarea compatibilității articolului contestat cu dispozițiile art.20,53,120 din Constituția Republicii Moldova și art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană.
3. În motivarea cererii a indicat că dispozițiile indicate în prevederile art.68 al Legii finanțelor publice și responsabilitatea bugetar-fiscală cu nr.181/2014, urmează a fi aplicate de către instanța de judecată la examinarea litigiului, iar aplicarea acestei dispoziții, astfel cum este înscrisă în textul de lege la momentul actual, limitează drepturile cetățenilor de acces la justiție și restrânge drepturile cetățenilor vătămați în drepturile sale de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.
4. În ședință de judecată, pârâtul, Mihail Silivestru, a susținut cererea înaintată solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate și suspendarea procesului.
5. Reprezentantul reclamantului, Ministerul Afacerilor Interne – Tatiana Danuța, în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

6. Analizând cererea formulată de către pârâtul Mihail Silivestru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța consideră necesar de a o admite, din următoarele considerente.
7. În conformitate cu art. 12¹ Cod de procedură civilă este prevăzut că, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.
8. În acest context, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: “[§82] Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - a. obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
 - b. excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - c. prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - d. nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
9. [§83] Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”**
10. Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează sintagma ”se prezintă obligatoriu de către creditor” inserate la art.68 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și a sintagmei ”în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia” inserate la art.68 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și autorul solicită verificarea compatibilității articolului contestat cu dispozițiile art.20,53,120 din Constituția Republicii Moldova și art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană.
11. În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin.(1) lit.g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin.(1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.
12. Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că normele vizate constituie obiect al controlului de constituționalitate, fiind incluse în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

13. De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către pârâtul Mihail Silivestru, susținută în cadrul ședinței de judecată, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, în litigiul aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) (dosar nr. 25c¹¹-187/17) în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne către Mihail Silivestru, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Olga Alexeenco privind contestarea acțiunilor executorului judecătoresc.
14. Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecății, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea reclamantului și ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei ”se prezintă obligatoriu de către creditor” inserate la art.68 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și a sintagmei ”în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia” inserate la art.68 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014.
15. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei ”se prezintă obligatoriu de către creditor” inserate la art.68 alin.(1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014 și a sintagmei ”în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia” inserate la art.68 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr.181 din 25 iulie 2014.

Se suspendă procesul intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Afacerilor Interne către Mihail Silivestru, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Olga Alexeenco privind contestarea acțiunilor executorului judecătoresc.

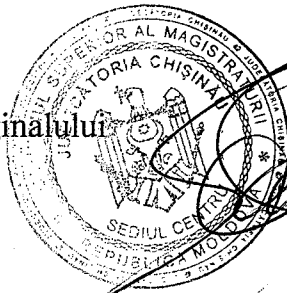
Se remite Curții Constituționale prezenta Încheiere, Sesizarea, copia cererii de chemare în judecată, copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu poate fi atacată cu recurs.

Judecător

Copia corespunde originalului

Judecător

Victoria Sanduța

Victoria Sanduța

**Judecătoria Chișinău, Sediul Centru
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73**

Reclamantă:
Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75

Pârât:
Silivestru Mihail
Mun. Chișinău, str. Vasile Lupu, 81, ap. 57

Executor judecătoresc: Alexeenco Olga
Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 124, et. 2, bir. 203

CERERE

***PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
depusă în baza art.12¹ din Codul de procedură civilă
(dosar nr. 12-25-50852-24072017, jud. Victoria Sanduța)***

În fapt, prin cererea din 18.07.2017, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, prin intermediul reprezentantului său Tatiana Danuța, a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere prin care se solicită anularea încheierii executorului judecătoresc cu nr. 025-144/17 din 06.07.2017, prin care a fost primită spre executare documentul executoriu/hotărârea instanței de contencios administrativ cu nr. 3-1915/15, privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Silivestru Mihail și intentată procedura de executare.

Întru susținerea cererii se invocă că, potrivit prevederilor art. 68 al Legii finanțelor publice și responsabilitatea bugetar-fiscală cu nr. 181/2014, documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat se prezintă direct de către creditor autorității/instituțiilor bugetare doar după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești, aceștia având la dispoziție un termen benevol de executare de 6 luni.

Subsemnatul sesizării consideră că impunerea în mod obligatoriu prezentarea de către creditor a hotărârii instanței de contencios administrativ spre executare autorității publice pentru executare cât și dreptul autorității de a executa hotărârea respectivă în termene de 6 luni de la data prezentării acesteia, contravine art. 20, 53, 120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană, prin ce se limitează drepturile cetățenilor de acces la justiție și restrânge drepturile cetățenilor vătămați în drepturile sale de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În consecință, dispozițiile prevederilor art. 68 al Legii finanțelor publice și responsabilitatea bugetar-fiscală cu nr. 181/2014, urmează a fi aplicate de către instanța de judecată la examinarea litigiului, iar aplicarea acestei dispoziții, astfel cum este înscrisă în textul de lege la momentul actual, limitează drepturile cetățenilor de acces la justiție și restrânge drepturile cetățenilor vătămați în drepturile sale de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Această situație de conflict dintre dispoziția unei legi organice cu dispozițiile constituționale se soluționează în baza art.12¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă prin formularea unei sesizări la Curtea Constituțională.

Din considerentele menționate și în baza art.12¹ alin.(1) din Codul de procedură civilă, **Solicit:**

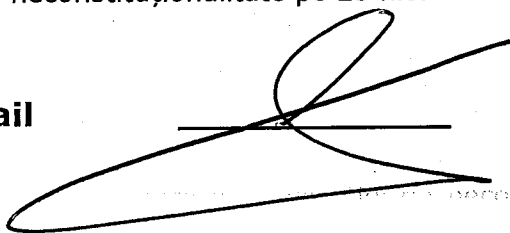
1. Admiterea prezentei cereri;
2. Emiterea unei încheieri de ridicare a excepției de neconstituționalitate și trimiterea actelor pentru examinare instanței de jurisdicție constituțională;
3. Suspendarea examinării cauzei la cererea depusă de Ministerul Afacerilor Interne în contradictoriu cu Silivestru Mihail cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc cu nr. 025-144/17 din 06.07.2017.

Cu respect,

Mun. Chișinău, astăzi, 14 septembrie 2017.

Anexă: Sesizarea de neconstituționalitate pe 23 file.

Silivestru Mihail

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28
Mun. Chișinău, MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Sediu: Str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău, MD 2004

Prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. g din Constituție

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/denumirea: Silivestru 2. Prenume: Mihail

3. Funcția: -----

4. Adresa: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. V. Lupu, 81, ap. 57.
MD 2008

5. Tel./fax: +37379763310

6. Numele și prenumele reprezentantului: -----

7. Ocupația reprezentantului: -----

8. Adresa reprezentantului: -----

9. Tel.----- 10. Fax -----

11. Email: silivestru.mihail.ms@gmail.com

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității sintagmei „**se prezintă obligatoriu de către creditor**” inserate la art. 68 alin. (1) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr. 181 din 25 iulie 2014 și a sintagmei „**în termene de 6 luni de la data prezentării acestuia**” inserate la art. 68 alin. (2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr. 181 din 25 iulie 2014 și autorul solicită verificarea compatibilității articolului contestat cu dispozițiile art. 20, 53120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană.

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. Silivestru Mihail s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu cererea în ordinea contenciosului administrativ către pârâtul Ministerului Afacerilor Interne solicitând recunoașterea ca fiind ilegală neexaminarea și neinformarea petiționarului în termenul legal referitor la examinarea plângerii de către Ministerul Afacerilor Interne, obligarea pârâtului de a examina plângerea din 09.10.2015 cu expedierea răspunsului în formă scrisă către reclamant și încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral pentru neexaminarea și neinformarea petiționarului în termenul legal referitor la examinarea plângerii din 09.10.2015 în sumă de 20 000 lei.

13.1. Prin hotărârea Jud. sect. Centru mun. Chișinău din 09 martie 2016: s-a admis parțial acțiunea formulată de Silivestru Mihail către Ministerul Afacerilor Interne; s-a recunoscut ca fiind ilegală neexaminarea în termenul legal a petiției de către Ministerul Afacerilor Interne, formulate de către Silivestru Mihail, cerințele privind obligarea Ministerului Afacerilor Interne de a examina plângerea și de a expedia răspuns, precum și, încasarea prejudiciului moral au fost respinse ca fiind neîntemeiate, s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne în beneficiul lui Silivestru Mihail cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

13.2. Hotărârea Jud. sect. Centru mun. Chișinău din 09 martie 2016, a rămas definitivă la data de 07 februarie 2017 și irevocabilă la data de 01.07.2017.

13.3. Potrivit art. 32 al Legii contenciosului administrativ cu nr. 793/2000 prin prisma modificărilor operate la Codul de procedură civilă prin Legea cu nr. 155/2012, astfel cum interpretează și aplică Curtea Supremă de Justiție prin recomandarea s-a cu nr. 82 din 21.10.2015, instanța de contencios administrativ care a adoptat hotărârea în fond, în termen de 3 zile de la data la care hotărârea devine definitivă, trimite o copie a hotărârii pârâtului pentru executare și alta – instanței de drept comun de la sediul pârâtului pentru controlul executării hotărârii și, în caz de necesitate, pentru executare silită. **Hotărârea se execută în termenul stabilit în dispozitivul ei, iar în cazul în care termenul nu este stipulat – în cel mult 30 de zile de la data la care hotărârea devine definitivă.**

13.4. Astfel, luând în considerație că Ministerul Afacerilor Interne a participat la examinarea pricinii în instanța de apel, fiindu-i expediată decizia instanței de apel pronunțată la data de 07 februarie 2017, dispunând de un termen de 30 de zile pentru executare în mod benevol a hotărârii, având în vedere că

hotărârea respectivă nu a fost executată de către Ministerul Afacerilor Interne în termenul de 30 de zile, la data de 06 iulie 2017 a prezentată către executorul judecătoresc Hotărârea Jud. sect. Centru mun. Chișinău din 09 martie 2016 pentru executarea acesteia în partea încasării din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Silvestru Mihail cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

13.4. Prin încheierea executorului judecătoresc din 06 iulie 2017 a fost primită spre executare Hotărârea Jud. sect. Centru mun. Chișinău din 09 martie 2016 în partea încasării din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Silvestru Mihail cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei fiind intentată procedura de executare fiindu-i acordat termen de 15 zile pentru executarea benevolă.

13.5. Prin cererea din 18.07.2017, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, prin intermediul reprezentantului său Tatiana Danuța, a solicitat anularea încheierii executorului judecătoresc cu nr. 025-144/17 din 06.07.2017, prin care a fost primită spre executare documentul executoriu/hotărârea instanței de contencios administrativ cu nr. 3-1915/15, privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul lui Silvestru Mihail și intentată procedura de executare fiind invocat faptul că, potrivit prevederilor art. 68 al Legii finanțelor publice și responsabilitatea bugetar-fiscală cu nr. 181/2014, documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetului de stat se prezintă direct de către creditor autorității/instituțiilor bugetare doar după rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești, aceștia având la dispoziție un termen benevol de executare de 6 luni.

13.6. Autorul sesizării consideră că impunerea în mod obligatoriu prezentarea de către creditor a hotărârii instanței de contencios administrativ spre executare autorității publice pentru executare cât și dreptul autorității de a executa hotărârea respectivă în termene de 6 luni de la data prezentării acesteia, contravine art. 20, 53, 120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană, prin ce se limitează drepturile cetățenilor de acces la justiție și restrânge drepturile cetățenilor vătămați în drepturile sale de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

13.7. În consecință, dispozițiile legale inserate la art. 68, alin. (1) și (2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr. 181 din 25 iulie 2014 și anume sintagma **„se prezintă obligatoriu de către creditor”** și **„în termene de 6 luni de la data prezentării acesteia”**, urmează a fi aplicate de către instanța de judecată la examinarea litigiului dintre Ministerul Afacerilor Interne și Silvestru Mihail. Prin aplicarea acestei dispoziții care contravine art. 20, 53, 120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană, se limitează drepturile cetățenilor de acces la justiție și restrânge drepturile cetățenilor vătămați în drepturile sale de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Această situație de conflict dintre dispoziția unei legi organice cu dispozițiile constituționale se soluționează în baza art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă prin formularea prezentei sesizări la Curtea Constituțională.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.1. Potrivit art. 68 alin. (1) al Legii cu nr. 181/2014 al *"Documentele executorii privind dezafectarea incontestabilă a mijloacelor bănești din contul bugetelor componente ale bugetului public național, precum și din contul autorităților/instituțiilor bugetare, se prezintă obligatoriu de către creditor direct administratorilor de bugete și/sau, după caz, autorităților/instituțiilor bugetare respective"*. La rândul său art. 68 alin. (2) al Legii cu nr. 181/2014 stabilește că *"în cazul neexecutării documentului executoriu emis în termen de 6 luni de la data prezentării acestuia, creditorul poate solicita executorului judecătoresc inițierea executării silite, conform procedurii stabilite de Codul de executare"*.

14.2. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova

Art. 7 Constituția, Legea Supremă

"Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică."

Art. 20 Accesul liber la justiție

"(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție."

Art. 53 Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică

"(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei [...]".

Art. 120 Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive

"Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive".

14.3. Prevederi relevante ale Codului de procedură civilă

Art. 16 Caracterul obligatoriu al actelor judecătorești

"(1) Hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sânt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova [...]".

Art. 255 Executarea hotărârii

"Hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare".

Art. 277 Examinarea acțiunilor (în contenciosul administrativ)

"(2) Acțiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanțele judecătorești respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația contenciosului administrativ".

14.4. Prevederi relevante ale Codului de executare

Art. (11) Documentele executorii

„Sunt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod [...] hotărârile date de instanțele de judecată în pricinile de contencios administrativ, încheierile, ordonanțele și deciziile instanțelor de judecată, eliberate în cauze civile [...]”.

Art. (16) Termenele de prezentare a documentelor executorii spre executare

„[...] (3) Hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în decursul a 30 de zile de la data expirării termenului de executare benevolă stabilit de lege sau de instanța de judecată [...]”.

14.5. Prevederi relevante ale Legii contenciosului administrativ cu nr. 793/2000

Art. 32 Executarea hotărârii

„(1) Instanța de contencios administrativ care a adoptat hotărârea în fond, în termen de 3 zile de la data la care hotărârea devine irevocabilă, trimite o copie a hotărârii pârâtului pentru executare și alta - instanței de drept comun de la sediul pârâtului pentru controlul executării hotărârii și, în caz de necesitate, pentru executare silită.

(2) Hotărârea se execută în termenul stabilit în dispozitivul ei, iar în cazul în care termenul nu este stipulat - în cel mult 30 de zile de la data la care hotărârea devine irevocabilă.

(3) În cazul neexecutării în termen a hotărârii, conducătorul autorității publice în a cărei sarcină a fost pusă executarea acesteia poate fi tras la răspundere în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.”

14.6. Potrivit articolului 20 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Articolul 20 alin.(1) din Constituție indică în mod direct existența unei obligații pozitive din partea statului de a asigura dreptul la satisfacție efectivă.

14.7. Ținem să menționăm că Curtea Constituțională a menționat că dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie parte integrantă a dreptului de acces la justiție (Hotărârea C.C. cu nr. 1 din 15.01.2013), iar accesul la justiție semnifică nu doar posibilitatea juridică efectivă de a se adresa unui organ de plină jurisdicție pentru soluționarea unei contestații și obținerea unei satisfacții, cât și dreptul de a cere executarea hotărârii obținute.

14.8. Potrivit art. 32 al Legii contenciosului administrativ cu nr. 793/2000 prin prisma modificărilor operate la Codul de procedură civilă prin Legea cu nr. 155/2012, astfel cum interpretează și aplică Curtea Supremă de Justiție prin recomandarea s-a cu nr. 82 din 21.10.2015, instanța de contencios administrativ care a adoptat hotărârea în fond, în termen de 3 zile de la data la care hotărârea devine definitivă, trimite o copie a hotărârii pârâtului pentru executare și alta - instanței de drept comun de la sediul pârâtului pentru controlul executării hotărârii și, în caz de necesitate, pentru executare silită.

Hotărârea se execută în termenul stabilit în dispozitivul ei, iar în cazul în care termenul nu este stipulat - în cel mult 30 de zile de la data la care hotărârea devine definitivă.

14.9. Pe de altă parte în temeiul Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale cu nr. 181 din 25 iulie 2014 și anume art. 68 alin. (1) stabilește că creditorul este obligată să depună inclusiv și hotărârea instanței de contencios administrativ în calitate de document direct administratorilor de bugete și/sau, după caz, autorităților/instituțiilor bugetare respective. Având dreptul de a se adresa către executorul judecătoresc, în cazul neexecutării documentului executoriu emis, în termen de 6 luni

de la data prezentării acestuia pentru inițierea executării silite conform procedurii stabilite de Codul de executare.

14.10. Astfel statul (legiuitorul), în primul rând obligă creditorul, inclusiv și în litigiile de contencios administrativ, de a se adresa cu o cerere de a executa hotărârea către autoritate, deși legea contenciosul administrativ obliga instanța de judecată de la data rămânerii definitive a acesteia de a o expedia autorității publice pentru executarea acesteia în termen de 30 de zile, totodată și-a rezervat suplimentar un termen de grație de 6 luni pentru executarea benevolă a hotărârilor, inclusiv hotărârile instanțelor de contencios administrativ.

14.11. Deși o autoritate statală nu ar putea să invoce lipsa de lichidități pentru a justifica refuzul de a executa o condamnare, în mod excepțional, se admite că o întârziere în executare ar putea fi justificată de circumstanțe speciale, chiar dacă regula este aceea a executării într-un termen rezonabil (Burdov împotriva Rusiei, hotărâre din 7 mai 2002). Această întârziere nu trebuie să se permanentizeze, astfel încât să aducă atingere substanței înseși a dreptului protejat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană.

14.12. În viziunea Curții Europene, executarea unor hotărâri judecătorești obligatorii și executorii care implică achitarea unor despăgubiri bănești de către autoritățile statului nu este considerată ca fiind o procedură complexă.

14.13. Persoana care a obținut o hotărâre judecătorească împotriva statului nu trebuie în mod necesar să inițieze o procedură de executare forțată pentru a obține satisfacție. În acest sens, în virtutea obligațiilor pozitive, statul este obligat să execute hotărârile pronunțate de instanțele de contencios administrativ în care are calitatea de debitor în termen de 30 de zile de la data la care a rămas definitivă, fără o intervenție a executării silite din partea executorului judecătoresc sau a creditorului, or, prin Hotărârea Curții Constituționale cu nr. 5 din 11 februarie 2014 pentru controlul constituționalității prevederilor articolului 4 lit. e) din Legea contenciosului administrativ cu nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 (Sesizarea nr. 38a/2013), se tălmăcește: „(...) contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept”.

V- CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Admiterea prezentei excepții de constituționalitate;

15.1. Exercițarea controlului constituționalității sintagmelor inserate la art. 68 alin. (1) și art. 68 alin. (2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr. 181 din 25 iulie 2014, în vederea corespunderii cu art. 20, 53, 120 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană, și declararea neconstituțională a următoarelor sintagme: **„se prezintă obligatoriu de către creditor”** (art. 68 alin. (1) al Legii cu nr. 181/2014) și **„în termene de 6 luni de la data prezentării acestuia”** (art. 68 alin. (1) al Legii cu nr. 181/2014).

VI - DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

- Considerăm că sunt întrunite toate condițiile menționate în Hotărârea Curții Constituționale cu nr.2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție;
- Obiectul sesizării privind excepția de neconstituționalitate se include în categoria actelor prevăzute în art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție. Instanța de judecată la cerere sesizează Curtea Constituțională pentru a se expune referitor la verificarea constituționalității sintagmelor inserate la art. 68 alin. (1) și art. 68 alin. (2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, cu nr. 181 din 25 iulie 2014, în sensul corespunderii lor prevederilor art. 20, art. 53, art. 120 din Constituție;
- Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

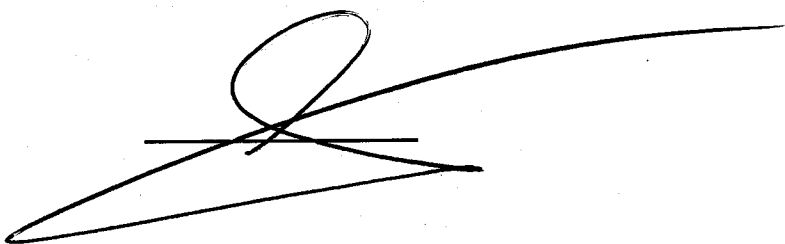
VII - LISTA ACTELOR ANEXATE

- (i) hotărârea judecătorească sect. Centru din 09.03.2016, decizia Curții de Apel Chișinău din 07.02.2017 și Încheierea Curții Supreme de Justiție din 05 iulie 2017;
- (ii) încheierea executorului judecătoresc din 06 iulie 2017 cu nr. 025-144/17;
- (iii) cererea MAI din 18.07.2017 privind contestarea încheierea executorului judecătoresc din 06 iulie 2017 cu nr. 025-144/17.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Silvestru Mihail

Data: 14 septembrie 2017